

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 300 Lei.

Fél évre ... .. 150 Lei.

Negyed évre ... .. 75 Lei.

Havonta ... .. 25 Lei.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Lapunk legfőbb közleményei:

Ujabb forrongás Görögországban.
Németország nem fizethet.
Kivándorlók tömege az utlevélhivatalban.
Vilmos felesége a monarchista mozgalom élén.
Heinrich Gusztáv meghalt.
A jugoszláv fascisták.
Építkezni kell!
Zita anyagi gondjai.
Budapesti bankigazgatók aradi tárgyalásán.
Felrobbantott rendőrpalota.
Az új osztrák jegybank.

2 : 1.

Ma kezdődtek és fejeződtek be Aradon azok a nagyfontosságú pénzügyi tárgyalások, melyek az impérium átvétele óta Magyarországon rekedt tőkék visszafizetéséről folytak. A konferencia, — amely az aradi és temesvári pénzügyintézetek, valamint két budapesti pénzügyi faktor között zajlott le — egy aradi bank foteljeiben és párnázott ajtajai mögött ülésezett. Ez az előértekezlet olyan munkát végzett, ami tulajdonképpen az állam feladata lett volna, illetve egy olyan likvidáló bizottságé, amit az érdekelt két államnak kellett volna létesíteni és már rég működésbe hozni.

Azt a nagy fontosságú kérdést, amely ezer és ezer magános és bank-kliens vagyonáról intézke-

dik, nem lett volna szabad egy-két pénzügyi faktor eszmecserejévé lefokozni. Ez a tárgyalás, ami ma Aradon folyt és befejeződött: önkénytelenül is prejudikál és nyitva hagyja azt a kérdést, hogy *mi lesz a magánosokkal?* Amilyen kulcsot ez a tárgyalás megállapít, amilyen dátumot ez a tárgyalás fixiroz, abba ezer és ezer magánosnak is bele kell majd nyugodnia. Súlyosnak látjuk, hogy a tárgyalásoknak a pénzbeváltási arányszám után legfontosabb és legsarkalatosabb problémájára, a *beváltási dátumra* nézve, nem történt végleges megállapodás, s hogy ebben az ügyben még 44 budapesti pénzügyintézet — bizonyára a saját érdekeik szemelőtt tartó — platformját kell elfogadnunk akkor, ha az erdélyi intézetekben nem lesz meg a kellő opposzió és a mai aradi tárgyalás résztvevői nem tartották fenn a maguk számára a *végző szó* jogát. Annál természetesebb, hogy a pénzbecserelési dátumot kell elfogadni és attól eltérni nem szabad, mert hiszen, ha az impérium átvételekor az erdélyi embernek a pénze itt, Erdélyben lett volna akkor 2:1 arányban kapta volna vissza a tőkéjét. Az erdélyi hitelezőnek tehát nem származhat kára abból, hogy abban az időpontban a pénze *véletlenül* Budapesten volt. Itt elsősorban és mindenkéfelett az erdélyiek igazságos érdeke a fontos, az erdélyi érvekkel alá támasztott szempontok lehetnek a

döntők, mert nem a magyarországi lakosság pénzéről, hanem a mi pénzünkről van szó. És ha megelégedéssel kell leszögeznünk a 2:1 arányu átszámítást, meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy ez az arányszám a dátummal szoros összefüggésben áll: azzal a dátummal, amikor a mi két koronánk ért egy leit cseréltek be. És itt még számos földerítetlen és homályos kérdés vár elintézésre, olyan kérdések, amiket egyenesen az állam-

nak kellene tisztáznia, hiszen nem csak a pénzügyintézetek tartoznak pénzügyintézeteknek, hanem magyarországi magánosok erdélyi magánosoknak is és viszont.

Hisszük, hogy az erdélyi és aradi pénzügyintézetek — bármit határoznak is Budapesten, — nem fogják föltétlenül alávetni magukat ennek a döntésnek, hanem fenntartották maguknak a jogot arra, hogy ebben az ügyben az utolsó szó az erdélyieké maradjon.

A városok nem politizálhatnak.

(A városi parlamentben a tisztviselőknek nincs szavazati joguk. — A tisztviselőket ki fogják nevezni. — Megszűnnek a szolgabírói járáások. — A közigazgatás reformja.)

A belügyminisztériumban most készítik a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatot. A régi királyságban a községek, városok és vármegyék közigazgatásában nyoma sem volt az önállóságának, hiányzott minden kezdeményezés lehetősége és éppen ezért kihalt a köz iránti érdeklődés, a közvélemény. Most azután a készülő reformban, amely egységesíti a román területek közigazgatását, életre kelnek a felelősséggel tartozó képviselőtestületek.

Az új törvényjavaslat szerint a közigazgatás két részre oszlik:

megyeire és községeire. Mindkettőt az általános, egyenlő, titkos, nőkre is kiterjedő választójog alapján megválasztott képviselőtestületek igazgatják. A képviselőtestületek tagjait kilenc évre választják. Ezek hat évenként sorsolás útján új választás alá esnek. A képviselőtestületek tagjai még a polgármester és a hivatalfőnökök, akiknek csak *tandcsokorsói joguk van, de nem szavazhatnak.* Tagjai még a község, a város, illetve a megye területén levő különböző ipari és kereskedelmi testületek és kulturális intézmények kiküldöt-

Az új rablólovag.

Berlin, 1922. november 3.

Meghalt a korona, most hadd haljon meg a márka!

Ama inflációs lovagok élén, akik a teljesen tönkrement Bécsből Berlinbe vonultak, Castiglioni Kamillo, a börzekondottiere haladt. Ennek a névnek a viselője az osztrák csőd ama pénzügyi embere, aki a legtöbb sikerre tekinthet, ennek az inflációs korszaknak legmerészebb és legkíméletlenebb spekulánsa ő. Bécsben 1920-tól 1922-ig épp oly népszerű mint a császári Bécs Rothschildja és a nép humor is számára vette, mikor a nevét így fokozta: Castiglioni, Castimillioni, Castimillardi, Castibillioni. Ezt a gaurizankári magasztalást rövid négy év alatt érte el. Karrierjének a kezdőszáma a nulla. És nem véletlen, hogy a háboru előtti kis autókerek-ügynök ily nagyra nőtt. A régi gazdagok ugyanis nem voltak alkalmasak az új kor tempójára, bennük élt a régi Bécs gyöngéd, szentimentális lelke. Ezekkel a régiekkel az új pénzügyi nagyságnak nincs semmi közössége. Az előkelő Rot-

schild Albert, a mecénás, a sakkzó, az amatőr-fotografus ép úgy illik bele a 90-es évek Bécsébe, mint Castiglioni a mai Bécsbe.

A trieszti rabbi fia sohasem foglalkozott ily idillikus dolgokkal arra nem jutott ideje. Évek óta nem alszik naponta többet négy óránál. Reggel 3 órakor a telefonkagylón lóg, hogy Zürichchel beszéljen, 6 órakor pedig ott ül szalonkocsija íróasztalánál, hogy utközben leveleket diktáljon, vagy szerződéstervezeteket készítsen.

Igazgatói és titkárai összeroppannak munkadühös testének a törvénye alatt, melyet rájuk kény szerit. Mostani felesége a harmadik; megszökött melőle az első, meg a második, a harmadik pedig reszket ez előtt a rettenetes férfi előtt.

Teljesen új elemeknek a milliomosok világába való betörése megváltoztatta a gazdagok világát és új típust teremtett: a plebejust mint milliomost, aki úgy külsőleg, mint belsőleg lemond a hagyományos formákról. Castiglioni Kamilót valószínűleg akkor is érintetlenül hagyná a régi erkölcsök vonzó ereje ha Bécsnek még

megvolna a maga régi társadalma. Nem mond le azonban a luxusról. A bécsi faubourg St.-Germainben, a Fasor-utcában, megvásárolt magának egy régi nemesi palotát, melyben értékes kincseket halmozott fel és boldog birtokosa e korai renesszánc egyik legszébb gyűjteményének. A mecénásból azonban nincs benne semmi, közte és e kincsek között nincsen semmi benső kapcsolat és nem is akarja annak látszatát keltetni. Józanul mérlegelő szeme úgy tekint rájuk, mint tresorjának tar talmára: a művészet remekei neki tőkeelhelyezést jelentenek, biztossabbat és állandóbbat, mint egyné mely papír. Lelkének egy zugában azonban ott él a plebejus, a kis ember rossz lelkiismerete azzal a csendes önbeismeréssel, hogy új billiónak fekete az árnyéka.

Megesik, hogy félelemtől győftörtetve hirtelen könnyekben tör ki, Istenhez könyörög és környezétől vigaszt és segítséget kér. De még az ilyen órákban is önmagát játssza. Castiglioni tudnillik Bécs egyik legnagyobb színésze. B., ismert újságíró, aki nála vendégségben végignézte azt a jelenetet,

amikor Castiglioni egy üzleti affér miatt megrendülve dühöngött és őrdöngött, azt állítja, hogy ezt a jelenetet csak egy Zacconi vagy Novelli tudta volna ekkora művészettel megjátszani. A könnyek bármely pillanatban rendelkezésére állanak. Mikor a hatóságoktól egyszer felszólítást kapott hátralekos adója befizetésére, az összes instanciáknak, a pénzügyi tanácsostól a pénzügyminiszterig könnyekben bő kétségbeesési áriát sirt végig. Üzleteit nem bonyolítottatja le munkatársai által, hanem ő maga fekszik beléjük egész súlyával. Ebben ósdi dávátu, de mindenesetre újszerű, hogy a lélektani parasztfogas primitív módszerét nagyszabású akciók szolgálatába állítja. Nőket és lakásokat használ föl üzleti titkok kikémlelésére, a konkurens vállalat titkárnőjének a szerelmezt játssza, hogy annak bizalmába férközzék; egész lényének szeretetfelméltóságával közeledik a táncosnőhöz, a kiról feltételezi, hogy segítségére lehet nemes valuták csempészésénél; nem pénzzel, hanem szép szavakkal és ígéretekkel vesztegeti meg a nagy berlini hotel telefon-

te. A képviselőtestületi tagság kötelező és csak kellőképpen indokolt esetben utasítható vissza. A képviselőtestületek szükség esetén arra hivatottak közreműködését is kérhetik, akiknek a gyűléseken csak tanácskozási joguk van. A képviselőtestület két közgyűlést tart, de rendkívülit annyit, amennyit szükségesnek tart.

A képviselőtestületet a belügy miniszter feloszlathatja: ha nincs meg a kellő taglétszáma, ha túllépe hatáskörét politikai természetű határozatokat hoz, ha a közérdek rovására dolgozik. A képviselőtestület nyilváníthatja véleményét a kormány vagy a képviselőház által eléje terjesztett ügyek felett.

A községek költségvetését a megye vagy a belügyminiszter hagyja jóvá. A községi adó- és illetékekben hozott határozatokat tíz lakos öt napon belül megfeleltetheti. A képviselőtestület hatásköre a községet közvetlenül érintő ügyekre (viz, csatornázás, világítás stb) terjed ki. Megszabhatja az élelmiszerek és közszükségleti cikkek árát.

A városi és megyei képviselőtestületi tagok hatásköre bővebb; ezek a tagok döntenek egyházi, iskolai, közegészségügyi, népjóléti, közuti, földmívelésügyi, kereskedelmi és ipari ügyekben és a megyei közellátásról. A képviselőtestület bizottságai: pénzügyi, közmunkaügyi, egyházi, iskolai és egészségügyi. A bizottságok vezetőiből alakul a városi, illetve me-

kezelőbizottság, hogy a hatalmas Stinnes beszélgetéseit kilesse és a neki hasznos dolgokat följegyezhesse magának. Mindent és mindenkit kihasznál. A csechhel azonban adós marad.

Mint a röplés lángelméjű pirnirját dicsőítették, aki Ausztriának lehetővé tette, hogy a háborúban légi flottát építhessen. Ebből annyi az igaz, hogy ő volt az első, aki rájött, hogy a hadviseléshez légi járművek fognak kelleni és hogy azokon majd nagy pénzeket lehet keresni. Különösen ez utóbbi téren érvényesült a zsenialitása, mert az ő repülőgépei sok derék ember életébe kerültek. Senki sem siettette hozzá hasonló kitartással az esés első napjától kezdve a korona halálát mint ő és ebben semmiféle politikai közbenső játék által nem zavartatta magát. Bizonyos, hogy benne jobban megvolt a pénzügyi hadvezér hideg mérlegelése, mint bárki másban és ő jobban értette át az infláció nagy problémáját, mint a többiek.

A korona meghalt, de Castiglioni él és élvezi a billióit. Vajjon Berlinben is ő marad fölül? Vonza őt a halál szaga és ő el van szánva, hogy a márka halálósága mellől is ő távozzék mint leggazdagabb örökös.

Tschuppik Károly.

gyei állandó választmány. E bizottsági vezetők más hivatalt nem tölthetnek be s éppen ezért rendszeres fizetést kapnak. A bizottsági vezetők összessége a prefektussal együtt a közigazgatás fejele és őket nevezzük ki a községi, illetve városi tisztviselőket.

Ujabb forrongás Görögországban.

— A törökök a svájci kantonrendszert vezetik be. —

BELGRÁD. A lapok athéni jelentéseikben új forradalmi mozgalomról számolnak be. A tudósításokból nem tűnik ki világosan, hogy valtaképpen milyen természetű mozgalomról van szó, a hírek azt a benyomást keltik, hogy a mozgalom a Kis-Ázsiából és Tráciából hazatért teljesen demoralizált csapatok és a tráciai menekültek mozgalma, amelynek még nincs világos célja és amely ugyszólván csak annak az elkeseredésnek a következménye, amely erőt vett a csapatokon és a menekülteken. A köztársasági mozgalom is egyre terjed Görögországban. De a másik oldalon is puccsra készülnek. Hír szerint Konstantin király hívei Olaszországból akarnak resztaurációs kísérletet tenni. A királyt és családját forradalmi katonák őrzik lakásán.

LONDON. Az *United Press* konstantinápolyi tudósítója beszélgetést folytatott Rifat basával, Trácia kormányzójával. Rifat kijelentette, hogy az angorai nemzetgyűlés kis terjedelmű, de független Törökországot előnyben részesít a nagy ottomán birodalommal szemben. Az angorai alkotmány a legszeleesebb demokráta alapokra

Villamos — vágány nélkül

(Szana Zsigmond angol konzul információja.)

Arad régóta vajdó ügye a villamosvasut fölépítése. Ebben az ügyben érkeznek most az „Aradi Közlönyhöz” Szana Zsigmond timisoarai (temesvári) angol konzul érdekes sorai, amelyek a vágány nélküli villamosvasuttal foglalkoznak. Ha Arad villamosvasut tervei végre a megvalósulás stádiumát érik el, lehetetlen ezeket az érdekes terveket kombináción kívül hagyni. Szana Zsigmond az angol találmányról ezeket írja:

Több angol város arra a tapasztalatra jutott, hogy a sinen futó villamos kocsik a többi forgalmi eszközökre már csak a nehézkés kitérés miatt is rendkívül hátrányosak. Ép ezért a *Relless Cimited* angol cég vágány nélküli villamos kocsikat, u. n. trambusszokat vezetett be több angol városban. A cég által Birminghamban bevezetett ilyen kocsik 51 utas szállítására alkalmasak, mely szám könnyű szerrel 60—70-re felemelhető. Ezeknek a kocsiknak következők az előnyei: A vágány nélküli kocsik bevezetéséhez az eddigi tökebefektetésnek csak egy negyede szükséges és az üzem is jóval olcsóbb, mint a vágányos villamos vasuté, melynek pályafentartása állandóan nagy költséggel jár. Az utak fentartá-

A szolgabírói járások az új közigazgatásban megszűnnek. A közigazgatás országos állapotát a belügyminisztériumban működő legfőbb közigazgatási tanács fogja ellenőrizni. Nagyjában ezek az új közigazgatás alapelvei.

akarja helyezni Törökországot. A közjogi reformok közül a legfontosabb a közigazgatási rendszer teljes megváltoztatása. Azt tervezik, hogy Törökország tartományai olyformán önkormányzatot fognak élvezni, mint a svájci kantonok. Az új alkotmány szerint Törökország valamennyi polgárának fajra vagy felekezetre való tekintet nélkül egyformák lesznek a jogai.

KONSTANTINÁPOLY. Az angorai nemzetgyűlés elhatározta, hogy a szultánválasztást csak akkor ejtsék meg, ha a nemzetgyűlés egyháziügyi bizottsága e kérdésben nyilatkozott. Ezzel megszüntették azt a törvényt, amely akként intézkedik, hogy a trón az uralkodó család legidősebb férfitagját illeti meg.

KONSTANTINÁPOLY. A külföldi sajtóban olyan hírek terjedtek, el, hogy a szultánt elharcolták. A hír nem felel meg a valóságnak, a szultán ma is Konstantinápolyban van.

KONSTANTINÁPOLY. A szövetségesek kénytelenek megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy Konstantinápoly polgári közigazgatását is az angorai kormány szervei vegyék át.

sának költségei csak részben háríthatók át a trambusszokra, mivel ez aránylagosan osztódik szét, az angol városokban legalább így van, a járművek különböző kategóriáira. Minthogy a vágány nélküli kocsiknak nagyobb ellenállást kell legyőzniük, mint a sinen futóknak, azt az ellenvetést szokták tenni, hogy a trambusszoknak nagyobb erőfogyasztásra van szükségük. Ezzel szemben azonban latba esik, hogy a vágány nélküli kocsikon az utasok súlya sokkal kevésbé jut érvényre, mint a vágányos villamos kocsikon és megállapítást nyert, hogy ez utóbbiaknak ép annyi energiára van szükségük, mint a vágány nélkülieknek. A vágány nélküli villamos kocsik ép ezért már sok helyütt kiszorították a vágányos forgalmat és mind több és több angol hatóság a vágány nélküli villamos forgalom mellett dönt.

— A gyógyszerész-kamara gyűlése. Az aradmegyei gyógyszerész-kamara a városháza tanácstermében ma délelőtt delegációs gyűlést tartott, amelyen megjelent Murgau János, az erdélyi és bánági gyógyszerész-delegáció elnöke. Az ülésen Omescu Kornél helyett, aki eddig a megyei kamara elnöke volt, de lemondott, Kárpáthy János aradi gyógyszerészt választották meg az aradmegyei gyógyszerész-kamara elnökévé.

Zita anyagi gondjai.

(Vevők kerestetnek az exkirályi család ékszeréire).

Bécsi tudósítónk hírt adott már arról a szűkös anyagi helyzetről, amelyben Zita exkirályné és családja él. A család eddig az osztály arisztokrata körök gyűjtéséből és családi ékszerek eladásából tartotta fenn magát. Madridból most az a jelentés érkezett, hogy Zita a birtokában levő családi ékszerek legértékesebb darabjait akarta Párisban, Londonban és Madridban értékesíteni, azonban az ékszerekre mindezekig vevő nem akadt. Az exkirályné birtokában levő családi ékszerek közül megemlítésre méltó a „Badener”-nek nevezett nyolcsarkos gyémántkő, mely körülbelül egy 20 koronás aranyhoz hasonlít nagyságra nézve és ragyogó fényével és feltűnő szépségével tűnik ki. Ennél nagyobb a „Frankfurter”-nek nevezett gyémánt, amely a létező legszebb darabok egyike és amelyet már két évvel ezelőtt is 100 millió koronára becsültek. Ezek a csodás szépségű gyémántok ezidő szerint nem értékesíthetők. Ez a körülmény arra vezethető vissza, hogy a nemzetközi ékszerpiacon jelenleg általános stagnáció uralkodik, amely a piacnak Ausztriából, Németországból és főleg Szovjetországból, az orosz cári és nemesi ékszereknek kisajátításának következményeként — hozott ékszerek elárasztásából keletkezett. Azonkívül a gyémántok oly nagyok, hogy előkelő hölgyek nem hordhatják anélkül, hogy őket a „fitogtatás” vádjával ne illetheték. Ezek a gyémántok jól elzárható vitrinekbe való látványossági darabok, amelyek a leggazdagabbaknak, akik ezt a vásárlási luxust esetleg megengedhetnék maguknak, úgy látszik, nem nyeri meg tetszését. Ép ez oknál fogva Károly exkirály bizalmi embereinek már két évvel ezelőtt el kellett tekinteni a világhírű „Florentiner” darab eladásától, amely tyuktojás nagyságú és körülbelül 100 karátot nyom.

A Zita birtokában levő ékszerdarabok egyik legértékesebbje *Mária Terézia* királynő fiúfűzője, amely keletcseppnagyságú világos fényű ragyogóan csiszolt gyémántból áll. Mária Terézia irásában hagyta meg, hogy ez az ékszerdarab sohasem adható el és Ausztria mindenkorai uralkodójának birtokában kell maradnia. A két sor szürke gyöngyökből készült csodás ékszer a hagyomány szerint csakis egy király özvegye hordhatja. Ezt a családi ékszer azonban már két évvel ezelőtt eladták Károly exkirály bizalmi emberei. Most a fenti milliós ékszerek eladására kerül a sor. A „Badener”, „Frankfurter” és „Florentiner” most multimilliomosokra várnak, akik megengedhetik maguknak a luxust, hogy vitrineiket ilyen ékszerekkel díszíthessék.

Hogy áll a leu?

November 7-én fizettek 100 lelért:

Párisban 8.10 frankot
Zürichben 3.42 frankot.
Budapesten 1700 koronát
Newyorkban 61 centet
Brüsszelben 10.50 frankot
Belgrádban 39.25 dinárt
Be linben 4250 markát
Bécsben 46500 koronát

Budapesti egzisztenciák.

(Három-négy állás sem elég. — A ragyogó parlament és a borügynök tanár. — Mindenki valutát vár — Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától. —

Budapest kereső lakossága nem tud megélni fizetéséből. A havi fizetés sohasem volt elég, de beosztással végig lehetett húzni belőle a hónapot. Ma a havifizetés fikció, illuzió, formáság csupán. Aki fizetésén kívül nem tud pénzt szerezni, annak felkopik az álla. A harc az életért soha nem volt még ilyen nehéz. A munkaalkalom kevés. Az elcsatolt területekről repatriáltak még nehezebbé tették a helyzetet, valamint az, hogy lévén a város lakosságának hetvenöt százaléka kifizetésű „alkalmazott”, nagyon kevesen elégszenek meg egyetlen állás jövedelmével, hanem három-öt négyféle állást is elfoglalnak. A legszomorúbb ebben az, hogy más munkás helyét is elfoglalva s a korai megrokkánáshoz vezető intenzív munka árán csupán annyit érnek el, hogy maguk és családjuk elsőrendű szükségleteit valahogyan fedezik. Előre való gondoskodásról szó se lehet.

A legújabb foglalkozási statisztika kétszázhuszezer független emberről emlékszik meg. A város többi lakosa alkalmazott, bér-munkás. Az alkalmazottak kilencven százaléka magánvagyonos, nincs s tisztán a fizetésre, munka bérre, napszámra van utalva. — Hogy a mai drágaság s a mai fizetések mellett milyen a lakosság általános szintje, könnyű elképzelni:

Aki idegen egy-két napra Pestre jön, végigjárja a zsúfolt színházakat, belátogat a fényes parlamentbe s élvezi a ragyogó Dunapartot — meglepődve állapítja meg, hogy sehol nem veszi észre a háború „béke” rombolásait, mindezt a kultúra, dacos erő és fény... Az utca képe is — első pillanatra — elég tetszetős. Legújabb divatu amerikai fazonu ruhák s a francia cipők a férfiakon. Nőkön toll, ragyogó boa és selem. Mindenki löt-fut: életet, munkát, termelést játszunk, mímelünk. Énekelünk, füttyülünk, mint az esti sűrű erdőben eltévedt ember térkép és remény nélkül.

Senki sem tud foglalkozása után jövedelméből s foglalkozásához méltón megélni. A parlament ragyogó, de az állami alkalmazottak

helyzete nagyon sötét. Van több középiskolai tanár, akik borügynök közközzel foglalkoznak s többen, akik fűszernagykereskedések ügynökei. Van Pesten egy éjjeli mulató, melynek tulajdonosa egy volt tanfelügyelő. Ügyvéd-makügynök. Tamító — színházjegyző. Végrehajtó, aki éjjel ápoló egy kórházban. Színész — biztosítási ügynök. Magánhivatalnok, aki négy cégnek könyvelője. Érettségizett — zálogházi alkalmazott s építésmérnök — gyorsfényképező, Abszolváltság — kenyeres fiú és egy menekült tiszteletbeli főszolgabíró, aki egy iürdőben masször. A művészet mindig mostohán fizetett s így nem újság az, hogy egy neves és sikereket ért festőművész dobozgyári munkás, egy másik képeretgyárban felügyelő. Egy költő, ki a háború alatt egy ágyugyárban volt alkalmazásban, most gyümölcskonzervgyári levelező. Ezt az enumerációt lehetne folytatni s egy hatalmas, tragikusán tarka kép tárulna szét, melyet jó volna bekeretezve már muzeumba állítani, ennek a kornak a történelméhez illusztrációképpen.

A mellékjövedelmek forrása nem mindig a mellékfoglalkozás. A professzionista kártyások és lóversenyzők igyekeztetését méltán lehetne foglalkozásnak minősíteni. A bakk egyre jobban hódít. Akinnek van egy kis pénze, tözsdézik. Hazárd és profán élet folyik s nem látható merre a kivezető út. Koldusok vagyunk s az egész ország valutát vár. Ki innen, ki onnan, Amerika, Svájc, Franciaország, Szerbia, Románia, Jugoszlávia, dollár, szokol, dinár, lei. Mennek a valutát kérő levelek a jó valutájú rokonokhoz, ismerősökhöz s ha megérkezik a tíz-husz dollár, a pár száz szokol, a pár ezer lei, újra kezdődik a tözsdé, a kártya, az „üzlet”, a nagyvilági élet, színház, a „valódi angol” öltöny s a két hétig kifogástalan francia cipő...

Feirobbantott rendőrpalota.

(Ir szabadcsapatok merényleté.)

LONDON. Az irországi szabadcsapatok légbe akarták röpiteni a dublini bűnügyi rendőrség épületét, amelynek földszintjén négy aknákat helyeztek el. Az első akna felrobbant. A rendőrség parancsnoka a robbanás színhelyén elvágta a hálózatot és ezzel megakadályozta a többi akna felrobbanását. Husz mértőföldnyire hallották a detonációt. Az ablaktáblák az egész környéken bezúzódtak. A rendőrség épülete teljesen romhalmazz. Csodálatos, hogy a nagy explozió emberéletben nem tett kárt. Dublin lakossága még sohasem látta a pusztításnak ilyen képét. A merénylet előtt a házakra plakátokat ragasztottak ezzel a felirással: „Vigyázzatok, nemsokára meghaljátok a nagy döbbenést.” Hat irországi grófságból újabb harcokat és gyújtogatásokat jelentenek

Kivándorlók tömege az utlevélhivatalban

(Magyar munkások pusztulása Braziliában. — Herberger aranyhegyei és gyémántfolyói.)

Az Aradi Közlöny már két ízben foglalkozott azzal a nagyszabású propagandával, amely röpiratokkal árasztja el Erdély magyarságát és Braziliába való kivándorlásra csábítja. A propaganda vezetője, egy dévai ember, első sorban Aradra és a környékbeli községekre számít, mert úgy látják, hogy itt számos olyan szerencsétlen lélek akad, aki komolyan veszi a Herberger Gyula aranyhegyekről és gyémántfolyókáról szóló fantasztikus ígéreteit. Herberger Gyula jól számított. Na pont a tömegesen jelentkeznek hiszékeny, naiv emberek az aradi rendőrség utlevélosztályán és utlevelet kérnek Braziliába. Eddig személyesen, később írógépet letelekkel, ma már ezrekre menő nyomtatott röpiratokkal üzik a kivándorlási ügynökök Aradon a propagandát, — busás jövedelem reményében.

Azt hisszük, hogy fontos és közérdekű munkát végzünk, ha rávilágítunk ezeknek a lelkiismeretlen ügynököknek lélektráló munkájára. A kivándorlók toborzását 1919-ben kezdték el Romániában, Timisoarán (Temesvárott)

A cigánykirály megnősült

36-ik Rácz Laci második felesége.

Budapest. 36-ik Rácz Laci, a magyar cigányok királya, ötvenöt éves, deresfejű korára megnősült — másodsor. Október kilencedikén mult egy esztendeje, hogy az első felesége meghalt. Leteit a gyászév és a cigánykirály most feleségül veszi régi harátnőjét, Gyurcsik Juliát, akitől már van egy nyolcéves kislánya és egy nyolchónapos kisfia is. — 36-ik Rácz Laci, aki a névjegye szerint „az öt világrész első fejnaturalistája”, a „cigányok királya” és a Ráday-utcában lakik, tegnap anya könyvvezető elé vitte a Gyurcsik-lányt, akinek az ebédnél, csirkepaprikás és turócsusza között, eljátszotta a „Csak egy kislány van a világon” című gyönyörű magyar nótát, amit nála szebben nem játszik el senki széles Magyarországon.

Rácz Laci ötvenöt éves korára dacára is jókedvű legény. Így nyilatkozott a legújabb házasságáról egy budapesti újságírónak:

— Hát kérlek alássan, megnősültem. Egyik nászom lesz a kávé s a Mátyáskirályból, a másik a sógorom, Borát Jóska, aki itt muzsikál a bandában. Az anyakönyvvezető előtt megpöndültem a G. huromat, így mondtam igent.

Rácz Laci egyik asztaltól a másik kávéházi asztalig szaladgál és úgy újságolja, hogy újra megházasodott. Ragyogva és boldogan fogadja a gratulációkat:

és környékén. Ugyanebben az időben Jugoszláviában és Csehszlovákiában is megindult a toborzás. A propaganda nagyszerű eredménnyel járt. Mindenütt igen sokan jelentkeztek és utaztak el Délamerikába, az ígért földre. Ott azonban szomorú sors várt a szerencsétlenekre. Az egészségtelen, mocsárlázás vidéken éhbéért dolgoztatták őket. A kivándorlók egy részét elpusztították a kóros bacilusokat terjesztő mocsarak, a másik része pedig menekülni igyekezett, hogy agyongyötört testét és lelkét megszabadítsa a rabszolgáltatók karmaiból. Amikor látták a brazilai telepeseit, hogy az európai munkások, akik kitűnő anyagnak bizonyultak — elpusztultak és megszöktek, ismét kivetették hálojukat Európára. Az amerikai emberekkel nem lehetett kísérletezni, mert azok ismerik az ottani viszonyokat és sokkal több bért is követelnek, mint a naiv európaiak. A vállalkozók ügynökei Erdélyt, de különösen Aradot és környékét árasztották el. A rabszolgavásár fényes sikerrel jár, mert igen sokan akarnak menni Braziliába — a pusztulás földjére.

— Megházasodom én még harmadszor is mondja hencegve. Teheti!

A magyar belügyminiszter nyiregyházai beszéde

Nyilatkoznak az ellenzéki pártok.

BUDAPEST. Rakovszky Iván magyar belügyminiszter vasárnap Nyiregyházán nagy beszédet mondott, amelyben hevesen megtámadta a liberális ellenzéki blokkot, a magyar fascizmust és a szociáldemokratákat. A beszéd a magyar politikai körökben élénk visszhangot keltett. Vázsonyi Vilmos egy hírlapíró előtt a belügyminiszter beszédére azt válaszolta, hogy az ellenzéki szövetség felhívása véget akar vetni a forradalmi és ellenforradalmi kilengéseknek. Nemcsak nem akarunk forradalmat, mondotta Vázsonyi, hanem meg akarjuk akadályozni azt is, hogy ilyenek megújuljanak. Mi azt akarjuk, hogy az államhatalommal semmiféle más hatalom ne versenyezessen. Friedrich István kijelentette a belügyminiszter támadására, hogy ő nem vezére a magyar fascistáknak, hanem csak szerény tagja a fascista-tábornak. Végül megállapította, hogy a minisztert félrevezették. A szociáldemokrata-párt véleménye a következő: nem áll meg az a vád, hogy gazdasági szervezeteink politizálnak. E célra a munkásságnak külön szervezeteik vannak. A belügyminiszternek arra a kijelentésére, hogy a legnagyobb tisztelettel figyeli a munkásság szervezkedését az a válasz, hogy kevesebb tiszteletet, de jelentékenyen több realitást és szabadságot kérünk.

Ragyogó fehérek lesznek a fogai, ha Földes Földes

MARGIT FOGPASZTÁT

12447

használ. Egy tubus ára 8 Lei. Kapható:
Dr. FÖLDES gyógyszertárban.

Mindennemű 12466

fehér- és színes himzéstelvállalok. Str. Ralou (György-utca) 60b.
Ugyanitt 23 méter futószőnyeg eladó.**Eladó!**Str. Eminescu (Deák Ferenc utca) 20a.
számu ház, 70 ezer Lei áron áruval át-
vehető. Ezenkívül magánházaik, bérházak
6 szobás lakásokkal, házak üzletekkel,
fűszerüzletek, vendéglők, kávéház a vas-
úti állomás közelében. HAASZ-irodája, Str.
Romanului (Zrinyi utca) 6. sz. 11772**BURGONYA**

érkezett 5410

Luttwak-céphez

Eladás nagyban és kicsinyben.

Az általános

IPAR

részére

szállítunk azonnal raktárról:

Bőr hajtósíjak
Balatásíjak
Gummisíjak
Gummitömítők és Jemzek
Klingerit és Asbest
Fibrelemek
Tömítőanyagok
Csapágy-fémek
Szájtárcsák fából
Gépolajok
Hengerolajok
Tovottásir
Kovapor (Kieselguhr)
Sodronyszegők
Olajozó készülékek
Mollerupkészülékek
Manometerek
Mérőpálcák
Mikrométerek
Mérőszalók
Theodolitok
Reszelők és csavarok
Csiszoló korongok
„MINIMAX”-készülékek
Graphit olvasztó-tégelyek
Ellenőrző órák
Sodronykefék
Szérvillák
Gázcsövek és idomdarabok
Stb. stb. 5106

A legjobban felszerelt raktár
minden műszaki cikkben.

Raktárjegyzékek azonnal és bérmentve.

**E. Sz. G. E.
Géposztálya**

Sibiu (Nagyszében) Só-utca 22.

A legszebb és legolcsóbb
nyomtatványokat
AZ
ARADI KÖZLÖNY
könyvnyomdája készíti.**Apel pentru semnarea de actii.**

Adunarea generală ordinară a Primei Casse de Păstrare din Arad, tinută la 7 Mai a. c. a hotărât, că va spori capitalul fundamental al societății dela 6,000.000 Lei la 20,000.000 Lei și a autorizat consiliul de administrație cu emiterea a 28.000 Lei bucăți actii noi, în valoare nominală de câte 500 Lei. Ministerul în drept, cu deciziunea sa No. 158.798—1922. din 20 Octombrie 1922. a aprobat această hotărâre a adunării și a încuviințat emiterea actiilor noi.

În baza hotărârei adunării generale și în baza aprobării ministeriale, consiliul de administrație a societății prin această emitere spre semnarea noile actii, în așa fel, că toate actiile noi, în valoare nominală de 14,000.000 Lei, le oferă acționarilor vechi, cu următoarele condițiuni:

1. După fie-care bucată de acție veche se poate semna 2 1/3 (două și una treime) acție nouă. — Cum însă treiimi de acții nu se vor emite semnările de fracțiuni nu vor fi luate în seamă.

2. Prețul de emisiune a acțiilor noi, conform hotărârei adunării generale, este 550 Lei de bucată, din care 500 Lei se vor întrebuiți pentru sporirea capitalului fundamental, iar partea restantă din surplusul de 50 Lei, după asigurarea taxelor și cheltuielilor de emisiune, se va adăuga la fondul de rezervă.

3. Dreptul de preemțiune se va putea exercita inclusive până în 30 Noemvrie a. c. la casieria societății, în Arad.

4. Din prețul de preluare a acțiilor semnate se va plăti, cu ocaziunea semnării, 300 Lei de bucată, iar restul de 250 Lei se va plăti, mai târziu până la 15 Decembrie a. c. — Cu ocaziunea plățirii ratei prime se va plăti și dobânda de 5% după suma întreagă a ratei plătite, iar cu ocaziunea plățirii ratei a doua se va plăti și dobânda de 5% după suma de 200 Lei, socotite ambele dela 1 Ianuarie 1922 până la ziua plății.

5. Cu ocaziunea exercitării dreptului de preemțiune, se vor arăta, pentru stampilarea, acțiile vechi sau certificatele de depunere ale institutelor financiare, care în privința exercitării dreptului de preemțiune se vor accepta ca înlocuitoare a acțiilor.

6. Eventualele acții noi nepreluate de acționarii vechi, se vor plasa după liberă dispunere a consiliului de administrație.

7. Acțiile noi se vor împărțiși de profitul societății, conform hotărârei adunării generale, cu începere de 1 Ianuarie 1922.

8. Despre plățile făcute asupra acțiilor semnate se vor elibera, deocamdată, adeverințe provizorii. Titlurile de acții definitive consiliul de administrație le va elibera mai târziu și despre aceasta acționarii vor fi încunostiințați prin publicație conform statutelor.

9. După fie ce vărsare omisă se va plăti societății o dobânda de opt % (8%) socotită dela scadența termenului vărsării.

10. Numărul adeverințelor provizorii, asupra cărora nu se va fi efectuat vărsarea ratei a doua, consiliul de administrație îl va publica în gazetele „Aradi Hirlap” și „Aradi Közlöny” și va soma pe acționarii în întârziere pentru îndeplinirea vărsării restante în termen fix de patru săptămâni socotite dela publicarea a treia a săptămânii.

La patru săptămâni după această a treia publicare, consiliul de administrație este în drept a anula adeverința provizorie, asupra căreia nu s-au făcut vărsările și a elibera în locul ei, sub același număr, o nouă adeverință provizorie.

Prim anularea adeverinței provizorie, proprietarul de până atunci și adică semnătorul acției, perde plățile efectuate, toate drepturile sale bazate pe adeverință sau derivate din semnarea acției încetează și eventualul surplus încasat din noua adeverință provizorie vândută va cădea în favoarea fondului de rezervă a societății. Suma și numărul curent al adeverințelor provizorii anulate se va publica în gazeta menționată mai sus.

Dat în Arad, la 7 Noemvrie 1922.

Consiliul de administrație

AL PRIMEI CASSE DE PĂSTRARE, DIN ARAD. 5396

Részvényalírási felhívás.

Az Aradi Első Takarékpénztár folyó évi május hó 7-én tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy az intézet alaptőkéjét 6 millió leiről 20 millió leire emeli és felhatalmazta az igazgatóságot 28.000 darab, egyenként 500 lei névértékű új részvény kibocsájtására. A közgyűlés ezen határozatát az illetékes kormányhatóság 158798—922. számú 1922. október 20-án kelt végzésével jóváhagyta és az új részvények kibocsájtását megengedte.

Az intézet igazgatósága a közgyűlési határozat és kormányhatósági engedély alapján ezennel aláírásra bocsájtja az új részvényeket olyformán, hogy az összes 14 millió lei névértékű új részvényt a régi részvényeseknek ajánlja fel a következő feltételek mellett:

1. Minden darab régi részvény alapján 2% (kettő és egyharmad) új részvény jegyezhető. Minthogy azonban harmadrészvények kibocsájtásra nem kerülnek, töredékjegyzések figyelembe nem vétetnek.

2. Az új részvények kibocsájtási ára a közgyűlés határozata szerint darabonként 550 lei, amiből 500 lei az alaptőke emelésére fordítatik, az 50 lei felpénzből pedig a kibocsájtási illetékek és költségek fedezése után fennmaradó rész a tartalékalaphoz csatoltatik.

3. Az elővételi jog bezárólag folyó évi november hó 30-ig gyakorolható az intézet pénztáránál Aradon.

4. A jegyzett részvények átvételi árából a jegyzés alkalmával darabonként 300 lei, a hátralékos 250 lei pedig legkésőbb folyó évi december hó 15-ig fizetendő be. Az első részlet befizetése alkalmával a befizetett részlet teljes összege után, a második részlet befizetésekor pedig 200 lei után évi 5% kamattal fizetendő 1922. január 1-től a befizetés napjáig.

5. Az elővételi jog gyakorlása alkalmával lebélyegzés végett bemutatandók a régi részvények, vagy pedig a pénztárak letéti elismervényei, melyek az elővételi jog gyakorlása szempontjából mint a részvények helyettesítői elfogadhatnak.

6. A régi részvényesek által esetleg át nem vett új részvények az igazgatóság szabad elhatározása szerint fognak elhelyeztetni.

7. Az új részvények az intézet nyereségében ugyan-csak a közgyűlési határozat értelmében már 1922. január 1-től kezdve részesednek.

8. A jegyzett részvényekre teljesített befizetésekről egyelőre ideiglenes elismervények bocsájtatnak ki. A végleges részvénycímleket az igazgatóság későbbi időpontban fogja kiadni és ennek megtörténtéről a részvényesek alapszabályszerű hirdetmény útján fognak értesítettetni.

9. Minden elmulasztott befizetésért az illető befizetési határidő lejárt napjától számítandó, évi 8 (nyolc) % kamattal terítendő meg a társaságnak.

10. Azon ideiglenes elismervények számát, amelyekre a második részbefizetés nem teljesített, az igazgatóság az Aradi Hirlap és Aradi Közlöny napilapokban közzéteszi és a hátralékban levő részvényeseket a hátralékos befizetésnek e hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított négy heti záros határidő alatt leendő teljesítésére felhívja.

Négy héttel e harmadszori közzététel után az igazgatóságnak jogában áll az ideiglenes elismervényt, melyre a befizetés nem teljesített, semmisnek nyilvánítani s ahelyett ugyanazon szám alatt új ideiglenes elismervényt adni el.

Az ideiglenes elismervény semmissé nyilvánításával az addigi tulajdonos, illetve a részvényjegyző a teljesített befizetéseket elveszti, az elismervényen alapuló, illetve a részvényjegyzésből eredő minden joga megszűnik s az eladott új ideiglenes elismervényből esetleg befolyó többlet az intézet tartalékalapja javára esik. A semmisnek nyilvánított ideiglenes elismervények összege és folyószámai a fenti lapokban fognak közzétetenni.

Kelt Aradon, 1922. november 7-én.

Az Aradi Első Takarékpénztár igazgatósága.

GAZDASÁGI GEPEK.

szőlészeti és ipari gépek, szűrők, szivattyúk, kaucsukcsövek és anyagok állandó raktára.

Komplett pinceberendezések. 4998

DUMITRIU N. ANASTASIU

Arad, Bulevard Regele Ferdinand Ia.

DENTAL DEPO.

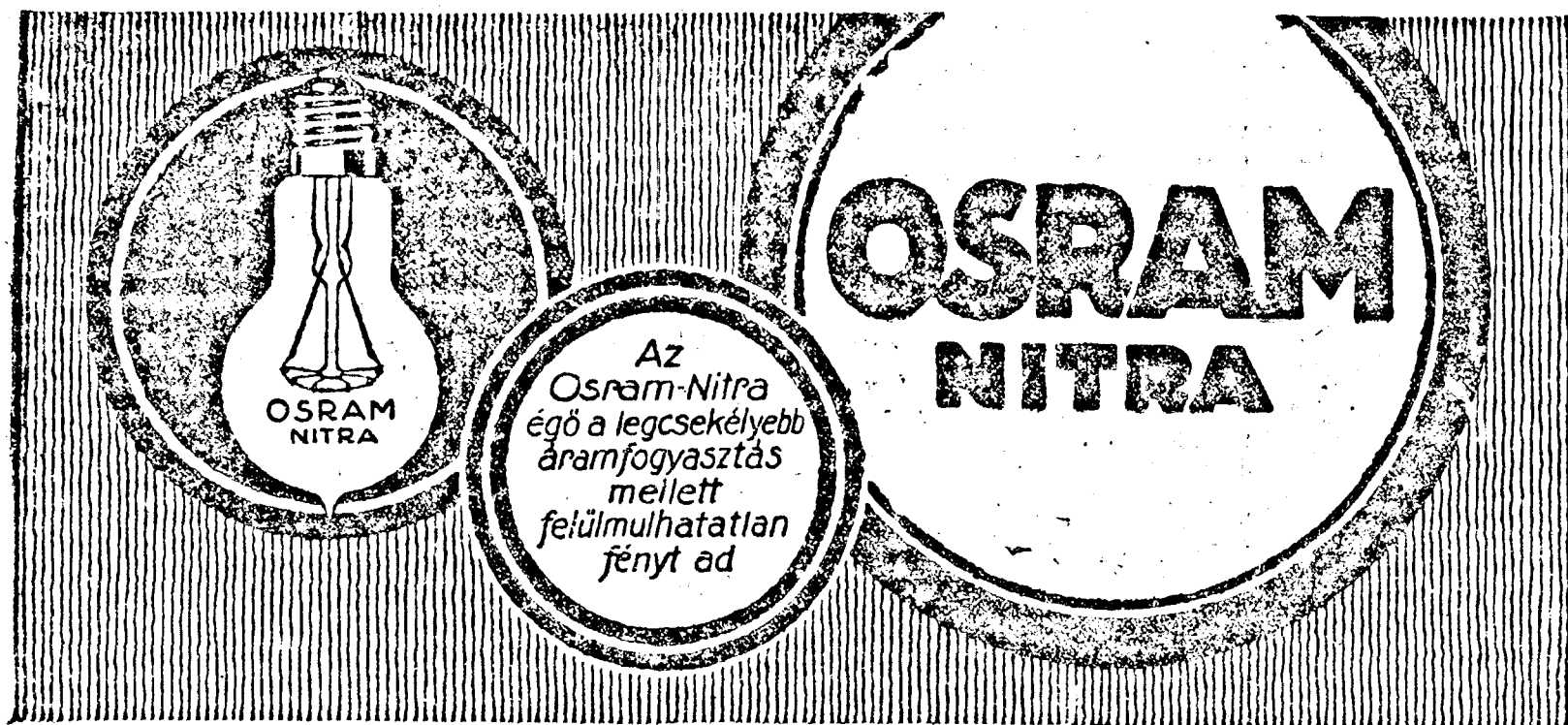
Adolphe Candel, Bucuresti

tudatja a f. fogorvos és fogász urakkal, hogy Erdély Ciuion fiók lerakatot részére nyitott

Str. Nikolae Iorga (volt Jókai-u.) 2. sz.

alatt, hol az összes fogászati anyagok, eszközök és berendezések kaphatók.

Utánvét mellett egész Erdély területére szállít. Kérésre árjegyzékkel szolgál.

OSRAM NITRA

Az Osram-Nitra égő a legcsekélyebb áramfogyasztás mellett felülmúlhatatlan fényt ad

Reclama* 2323. szám.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

ÜGYES SZOBALÉANY jó bizonyítvány nyal url házhoz felvétetik. Cim a kiadóban. 300

MOSNI házakhoz ajánlkozom. Str. Pescarului (Thököly Imre-utca) 20., házmeztérnél. 5899

ÜGYES kifizető fia felvétetik Kő János textil angró üzletében. Bukov. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 16. 5409

INTELLIGENS nő házvezetőnek, vagy gyermek mellé ajánlkozik. Cim kiadóhivatalban. 5405

FŐZŐ tudó minden felvétetik Löwinger. Ortutay-palota, III. emelet. 12465

MINDENES főzõnöknek ajánlkozik szorgalmas nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 12466

SZOBALÉANY jó bizonyítványokkal 15-ére keresztetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 12466

REGÉNSOROZAT terjesztésére urak és hölgyek fix és jutalékra felvételnek. Főbusz. Str. Consistoriului 33. 12678

VIZSGAZOTT sefför állást keres, vidékre is megy. Cimket a kiadóba kér. 5412

FIU cukrásztanulónak fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 5416

MINDENES szakácsnő kétfagu családkhoz felvétetik Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. Hoffmann. 5390

KÖZÉPKORU nő ajánlkozik házvezetőnek magányos urhoz. Ajánlatokat „Nyugdíjas” jellegre a kiadóba. 5389

Vétel és eladás.

KIS NŐI arany óra, ezüst cigarettatárcsa angol báránnyal bélelt fekete női bunda, finom pleéd, piros színházi, illetoleg alkalmi kabát eladó Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23. sz. I. e. jobb. 500

NYERSBORKÓVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

TAKARMANYRÉPA eladó. Str. Doamna Purely (Purgly Lajosné utca) 90 sz. 5401

HAROM WAGGON zsirsértés, mangolica faj 120-150 kgr. súlyban 28-25 árban eladó. Azonnal átvehető. Str. Marasesti (Kossuth-utca) 34., jobbra. 5403

PIANINO keresztúros bária pedállal eladó. Str. Marasesti (Kossuth-utca) 34., jobbra. 5396

MODERN szalonberendezés olcsó árban sürgősen eladó. Tóth István asztalos, Str. Vlaicu (Neuman Samu-ut) 111. 5404

TISZTA LIRAZSIR eladó Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 17a) 12465

SZEMÉLYAUTÓ, tüzképes állapotban, fuvarengedéllyel együtt sürgősen eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12465

RÖVID férfi télikabát, amerikai opusum szőrmebéléssel, erősebb termetre eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12465

KÉT ágyhuzat, madeirás, teljesen új eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12466

SZÉP url ebédlő, fehér leányszoba és szalంగarnitúra eladó. Str. Consistoriului (Batthyányi-utca) 17a, az udvarban. 5411

MAKULATURA papir kapható. Hamburger papírüzlet, Str. Bratiana (Weitzer János-utca). 5413

NŐI KABÁTOK egy fekete modern prém-mel és egy sötétkék egyszerűbb hosszú eladók. Bulev. Carol 26. (Erzsébet-körút) emelet, balra. 5414

HAGYMA kilogramonként Lei 8-50, nagyobb vételnél árengedmény, kapható Str. Horia (Széchenyi-utca) 5. 5415

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elliz-palota.) 11895

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHETI Műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítása. Szép művészeti Szalon. Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

EBÉDLŐ PERZSA 29.000, ebédlő szmirna 22.000, Salon Artistique (Fischer Elliz-palota.) 12021

ELADÓ prima lucerna széna waggontelben ab Arad vasut állomás. Cim a kiadóban. 5225

BURGONYA téli, jutányosan kapható a hatóságai bódében, Grosznál. 5314

FRANCIA és német divatlapok nagy választékban olcsón Neményi Erzsébet. 5362

ELADÓ egy nagy bakancs-varrógép, szijgyártó is használhatja. Cim: Porkolán, Santana-Veche (Oszentanna.) -5392

HASZNALT OLOM megvételre keresztek. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

BELVAROS Str. Granitei (Határ-utca) 20. sz. ház eladó. Haász-irodája, Strada Romanului (Zrinyi-utca) 6. szám. 11771

PANCOTAN eladó szép magánház igen kellemes helyen, mely áll 6 szoba, 2 konyha, 3 kamara, pince, nagy kocsiszin, istálló, nagy jégverem hűtővel és sertésóllal, gazdálkodásra igen alkalmas Ugyanott két szőlőtészerezés és kisebb-nagyobb husvágógépek eladók. Bővebbet Wagner mézárósnál. 5372

Uzletek.

ELADÓ aprított tűzifa-üzlet, piac-tér mellett 12.000 Leiért. Haász-iroda, Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. sz. 11772

RŐFŐS ÜZLET, nagy forgalmu vidéki nagyközségben berendezéssel, áruval, eladó. Cim a kiadóban. 5408

BÉRBE VENNÉK jobb vízi, vagy gőzmalmot. Ajánlatokat „Szakember” címen Wallinger hirdetője továbbit. 12464

Ellátás.

TELJES ellátást keres belvárosban intelligens nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 12466

Különléle.

DIRECTE importált legfinomabb eredeti norvég, kevésbé halszagu Cod-liver-oil. Csukamájolaj dr. Földes Béla gyógyszer-tára Arad. 12831

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a

Vadászkürt éttermében

minden időben elsőrendű meleg és hideg konyha. Válogatott hegyaljai tisztán kezelt fajborok. Temesvári Casinó-sör.

Izletes zona-reggelik, pontos és figyelmes kiszolgálás. A zenét ma és minden este Zolli elsőrendű zenekara szolgáltatja. A n. é. közönség becses pártfogását kéri Szalpéter Fülöp és özv. Sebestyenné tulajdonos. 11771

11771

Egy vadonat új hálószoba és ebédlő

berendezés jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 5402

Fűszerkereskedés

italméréssel, lakással, más vállalat miatt Pecica-maghiara (Magyar-Pécskán) átadó. Cim a kiadóhivatalban. 5400

Utleveléket 45 leért láttaozunk Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet, főtér és Weiss Dávid nagykereskedése Str. Marasesti (Kossuth-utca.)

Tritthaler Ferenc építészeti irodája Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 47. Vállalja minden e szakba vágó munkák készítését a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig. Tervek és költségvetések kívánatra elkészülnek.